

XXIX. évfolyam | 2017/1.

HONÉD ALTISZTI F O L Y Ó I R A T



hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján



TARTALOM

Tisztelt Olvasók!	2
Befejeződött az ÖVAT IV.	3
Egy lépéssel tovább...	6
Régi képesség, kiterjesztett feladat	9
Nyolc, nekünk	10
Kiemelkedő teljesítmény nemzetközi környezetben	14
A fizikai állapot fejlesztése a katonai testnevelés-kiképzés segítségével	16
Látogatás az amerikai Nemzeti Lőfegyvermúzeumban	20
Határvédelem – egy éjszaka a végeken	22
Télen, lent délen	22
Petőfire emlékeztek	23
Humor	23
Történelmi visszatekintés	24



TISZTELT OLVASÓK!

Minden év elején mérleget készítünk. Értékeljük az előző évet és meghatározuk az új irányokat az előtűnt álló időszakra. Így megy ez már hosszú-hosszú ideje. Az idei mérlegünk azonban kissé más, mint az eddig megszokottak, hiszen a „Közös Akarat” igen intenzíven rányomja bélyegét a tavalyi évre, és a 2017-es esztendő meghatározó feladata is ez lesz. Emellett azonban számos nemzetközi és hazai gyakorlaton kell majd helytállnunk, a missziós szerepvállalásaink sem csökkennek, és a békekiképzés sem szünetelhet. Igazi kihívás ez, amely kiemelkedő helytállást, lojalitást kíván, és sokszor szinte erőn felüli áldozatvállalást mind a katonáktól, mind a családoktól. Az altiszti kar, hiszem és tudom, hogy képes megfelelni az elvárásoknak e nehéz időkben is. Képes arra, hogy feladatát tudása és képességei legjavát adva minden körülmények között teljesítse akár itthon, Magyarországon, akár külföldön. Biztos vagyok benne, hogy az az altiszti kar, amely ma már a NATO élvonalába tartozik, megállja a helyét bárhol és bármikor, kerüljön bármivel is szembe. Mindezek mellett azonban tudnunk kell helyünket és szerepünket a Magyar Honvédségben. Soha nem szabad elfelejtenünk a katonákról való gondoskodást, a tisztek támogatását, és mindezekhez kell még az a szakmai professzionalizmus, amely mindig is jellemzett minket.



„Legyünk büszkék a sikereinkre, de ne bízzuk el magunkat”, hangsúlyozta a Honvéd Vezérkar főnöke, dr. Benkő Tibor vezérezredes úr az év eleji értékelő-feladatszábo értekezleten. Hát legyünk büszkék, és emellett szerények és alázatosak is! Altiszti értékeink nagyon jól fogalmazzák meg azokat az alapokat, amelyeket szem előtt tartva építközhetünk, és méltán lehetünk büszkék. Ezek az alapok stabilak, átívelnek a Magyar Honvédség történetén. Őseink hagyták örökül számunkra, és évezredes történelmünk a bizonyíték rá, hogy még most is aktuális, a mindennapokban is használható értékek ezek. A déli határ mellett tett látogatások során magam is megtapasztaltam: a katonák számos alkalommal tettek tanúbizonyságot szerénységükről, alázatukról. Nem könnyű feladat, és mégis teszik a dolgukat a rendőrökkel együtt, a nehézségek ellenére, sokszor a családtól hetekig távol, mert hazánk, Magyarország így kívánja.

Kérem, hogy a 2017-es évben is fordítsanak kiemelt figyelmet az alárendeltjeikre, segítsék parancsnokaikat, mert ez az alapvető záloga sikereinknek. Az emberközpontúság a megtartás egyik alapja, amelyet most még inkább szem előtt tartva kell hogy meghozzuk döntéseinket, gondoskodjunk katonáinkról és szolgáljuk hazánkat.

Ezen gondolatok jegyében kívánok erőt, egészséget és kitartást az előttünk álló feladatokhoz, a magánéletükben pedig számtalan örömteli, a szeretteikkel együtt töltött napot.

*Kriston István főtörzsszászlós,
a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa*



BEFEJEZŐDÖTT AZ ÖVAT IV.

2016. szeptember elején 14 törzszászlós, illetve zászlós rendfokozatban szolgáló altiszt kezdte meg a negyedik Összhaderőnemi Vezető Altiszti Tanfolyamot a Magyar Honvédség Altiszti Akadémiáján. A hallgatók 12 alakulattól érkeztek, biztosítva ezzel a kurzus egyik fontos célkitűzését, mely nem más, mint egyre szélesíteni azt a hálót, mely a vezető altiszti kar tagjai között épül és formális, illetve informális jellegével erősíti a Magyar Honvédség működésének hatékonyságát.

A képzés Bogdán Tibor főtörzszászlós vezetésével folyt. A tananyag a kommunikációs, vezetélméleti, illetve hadműveleti modulok mellett az általános katonai műveltséghez tartozó témakörök feldolgozásával járult hozzá a hallgatók ismereteinek bővítéséhez, a stratégiai szinten való gondolkodási készség kialakulásához. A tanfolyam nemzetközi hetét ezúttal Balatonaka-

rattán, a Magyar Honvédség Rekreációs, Kiképzési és Konferencia Központjában rendezték meg: a magas színvonalon megvalósított szervezé-

sért és a hiba nélküli végrehajtásért ezúton is köszönetünket fejezzük ki az MH RKKK vezetésének és állományának.



A „Primus inter pares” (első az egyenlők között) díjazottja Tóth Zoltán törzszászlós lett



A tanfolyam résztvevői és oktatói az előjárók, dr. Benkő Tibor vezérezredes, Bozó Tibor dandártábornok és Kriston István főtörzszászlós társaságában

A vizsgabizottság Horváth Attila törzszászlóst ítélte a legjobbnak

A tanfolyam hallgatói a legmagasabb beosztású, NATO-parancsnokságokon és az oberammergaui NATO-iskolán szolgáló vezénylőzászlósoktól, rangidős altisztektől kaphattak tájékoztatást az aktuális feladatokról, a jelen és a jövő kihívásairól. A nemzetközi résztvevők két, a Magyar Honvédségben nagyon fontos beosztást betöltő parancsnok, Takács Attila dandártábornok és Ruszin Romulusz dandártábornok gondolatain, iránymutatásain, valamint



A Tanfolyam Kiváló Hallgatója megtisztelő címet Gajó Péter törzszászlós érdemelte ki

a vezénylőzászlósaikkal párhuzamosan megtartott előadásaiakon keresztül megismerhették a magyar parancsnoki és vezénylőzászlósi rendszert és annak kihívásait. Ahogy a nemzetközi hét, úgy a Honvéd Altiszti Gálaest is kiemelkedő sikert aratott, mely a hét méltó zárásaként is szolgált. A részt vevő magyar és külföldi vendégek a gálaesten, egy jól sikerült táncos előadáson keresztül bepillantást nyerhettek kultúránkba, majd a kiváló vacsorát követően a már hagyománnyá vált ÖVAT-os nyitótánc után eltölthettek egy jó hangulatú estét.

Ahogy történt az eddigi tanfolyamokon, a hallgatók ezúttal is záródolgozatot készítettek a tanfolyam igazgatója és a modulvezetők által ösz-



szeállított témakörökből választva, majd azt a vizsga napján egy előadás keretében védték meg. Emellett tételt húztak, melynek kérdései felölelték a tanfolyam során átadott ismereteket. A vizsgabizottság Bozó Tibor dandártábornok úr vezetésével tette a dolgát, biztosítva a kibontakozás lehetőségét a vizsgázóknak. A 3,92-es vizsgaátlag tisztességes munkát sejtet, mutatva azt is, hogy nem adják ingyen az ÖVAT-os végzettséget. A tanfolyam végeztével köszönet illeti elöljáróinkat, dr. Benkő Tibor vezérezredest, a Honvéd Vezérkar főnökét és helyettesét, dr. Orosz Zoltán altábornagyot, hogy jelenlétükkel megtisztelték a tanfolyam megnyitását, illetve zárását, megerősítve ezáltal azt, hogy a Magyar Honvédség vezetése számára is kiemelt értékkel bír az altisztképzés, azon belül is a legmagasabb szintű altiszti vezetőképzés. A tanfolyam ideje alatt számos alkalommal meglátogatott bennünket a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa, Kriston István főtörzszászlós, aki a Magyar Honvédség Összhaderőnemi Parancsnokság vezénylőzászlósával, Négyesi Tibor főtörzszászlóssal együtt aktívan részt vett a tanfolyam életében, támogatva a minél színvonalasabb végrehajtást.

A IV. ÖVAT „Primus inter pares” (első az egyenlők között) díjazottja Tóth Zoltán törzszászlós lett a Magyar Honvédség Civil-katonai Együttmű-

ködedi és Lélektani Művelési Központ (MH CKELMK) állományából, elnyerve társai bizalmát, illetve az Altiszti Akadémia parancsnoka, Bozó Tibor dandártábornok által alapított díjat. A Tanfolyam Kiváló Hallgatója idén Gajó Péter törzszászlós lett a Magyar Honvédség 25. Klapka György Lövészdandár állományából, vizsgadolgozata, annak véde, illetve a tanfolyamon mutatott teljesítménye alapján, kiérdemelve az akadémia parancsnokának névre szóló pajzsát. A vizsgabizottság nem volt irigylésre méltó helyzetben, mikor döntenie kellett arról, hogy ki legyen a legjobbak közül a legjobb, mert Horváth Attila törzszászlós a Magyar Honvédség 64. Boconádi Szabó József Logisztikai Ezred állományából szintén kiemelkedett a vizsgázók mezőnyéből; ő az elismerő szavak mellett az Altiszti Akadémia parancsnokának számozott érmével gazdagodott. A hagyományoknak megfelelően a díjazottak fényképei, illetve a csoportképek felkerültek a tanfolyam tantermének falára, így válva az altisztek által írt történelem részévé.

Az előjárói értékelések, illetve a hallgatói visszajelzések alapján elmondható: a Szentendrén töltött bő négy hónap nem volt hiábavaló, Bisztriczki Zoltán törzszászlós, tanfolyami rangidős hallgató vezetésével közösség kovácsolódott, csapat épült, ami érték, nemcsak a Magyar Honvédség, de minden szervezet számára, mely közös célok eléréseért küzd. Emellett a hallgatók tudásban, értékekben megerősödve, új lendületet kapva tértek vissza alakulataikhoz.

A tanfolyam nagy értéke és jellemzője, hogy az esetek többségében altisztek oktatnak altiszteket. Asztalos Sándor, Balog Sándor, Bogyá Sándor, Kovács Miklós főtörzszászlósok, Berek Zsolt, Gervai János, Nagy László, Stranzky Zoltán törzszászlósok hozzáértése, szakmaisága garantálta a sikeres végrehajtást, nem megfélekezve a mindenki által tisztelt Bogdán Tibor főtörzszászlósról, akinek tudása, tapasztalata és emberi tartása garancia arra, hogy az általa vezetett Vezető Altisztképző Csoport nagy értéke lesz nemcsak az MH Altiszti Akadémiának, de a Magyar Honvédségnek is.

Az ÖVAT IV. hallgatói

Fotók: Duruczné Téglás Dóra főhadnagy

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente hat alkalommal, minden páros hónapban

Kiadja a Honvéd Vezérkar

A kiadásért felel:

Dr. Orosz Zoltán altábornagy

Szerkesztőbizottság:

Elnök:

Kriston István főtörzszászlós,

a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa

Tagok:

Balog Sándor főtörzszászlós

Berek Zsolt törzszászlós

Bogyá Sándor törzszászlós

Gervai János törzszászlós

Kovács Miklós főtörzszászlós

Dr. Murinkó Attila alezredes

Négyesi Tibor főtörzszászlós

Soós Lajos törzszászlós

Tigyi István főtörzszászlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében közreműködik a

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit

Korlátolt Felelősségű Társaság

Felelős vezető:

Benkőczy Zoltán ügyvezető

Mb. szerkesztőségvezető:

Dr. Isaszegi János ny. mk. vezérőrnagy

Felelős szerkesztő: Kiss Zoltán

Kézirat-előkészítő: Eszes Boldizsár

Korrektor: Apagyiné Gáspár Jolán

Tördelőszerkesztő: Dancs Katalin

Címlapterv, mszter: Dani Márton

Címlapfotó: MH 86. Szolnok Helikopter

Bázis archív

Poszterfotó: Duruczné Téglás Dóra

főhadnagy

Szerkesztőségi titkár: Szabó Anita

A szerkesztőség címe:

1087 Budapest, Kerepesi út 29/B

Telefon: 272-02, 459-5355,

fax: 459-5354

e-mail cím: kisszoltan@armedia.hu

Nyomdai kivitelezés:

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú

Nonprofit Kft. Sokszorosítóüzem

Felelős vezető: Pásztor Zoltán

Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány.

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható a www.honvedelem.hu portál

kiadványok rovatában

A Honvéd Altiszti Folyóirat tagja az

Európai Katonai Sajtószövetségnek

(EMPA)

EGY LÉPÉSEL TOVÁBB...

Beszélgetés Maurizio Sarazino főtörzsászlóssal, a KFOR vezénylőzászlósával

Az utóbbi évtizedekben a nemzetközi helyzetben számos megrázó folyamat és esemény zajlott le; egyértelműen ezek közé sorolandók a Koszovóban történtek. A hamu alatt izzó parázs lángra kapott, ezért 1999-ben a NATO kénytelen volt bevonulni és nemzetközi erőket telepíteni annak érdekében, hogy az értelmetlen emberáldozatok megszűnjenek. Jelenleg a KFOR XXI. váltása az egyik garanciája a tízezer négyzetkilométernél valamivel nagyobb területű ország stabilitásának, belső biztonságának.

Giovanni Fungo vezérőrnagy, a KFOR jelenlegi parancsnoka egy régre nyúló ismeretség alapján kérte fel Maurizio Sarazino főtörzsászlóst a tizenkét hónapra szóló KFOR-vezénylőzászlósi beosztásra. A hirtelen érkezett megkeresésre az altiszt, professzionális katonaként, a szolgálat iránti elkötelezettség alapján, szinte hezitálás nélkül adta meg a határozott választ. Megtiszteléseként értékelve fogadta el előljárójának kérését. Úgy gondolta, nem tehet mást, követi a parancsnokot, és munkaköri leírásából



Sarazino főtörzsászlós: „A nemzetközi környezetben végzett munka toleranciát, türelmet és mások iránti tiszteletet vár el tőlünk.”

adódóan közvetlen tanácsadója lesz az altiszteket érintő kérdésekben.

A jelenlegi beosztásáig, az igen elismert és méltányolt nemzetközi feladatig hosszú, girbegurba út vezetett el. Maurizio Sarazino főtörzsászlós 1989-ben csatlakozott az olasz haderőhöz, amikor is felvették az ejtőernyős Folgore dandár állományába. Az évek során eredményesen teljesítette katonai feladatait, eleget tett a követelményeknek, így töretlenül haladt előre a katonai ranglétrán. Meghatározóan kiképzéssel, a katonák felkészítésével foglalkozott otthon, valamint a NATO- illetve EU-országokban betöltött beosztásaiban egyaránt.

Az altiszt már szolgálati éveinek kezdetétől részt vett nemzetközi katonai műveletekben. Az első külszolgálat Irakba szólította, majd rövidesen Szómália következett. Ez utóbbi küldetés akkorra esett, amikor a Súlyom végveszélyben (Black Hawk Down) című film története játszódik. Néhány év „otthoni” szolgálatot követően 1999-ben tagja lesz a NATO KFOR-missziójának. Az olasz haderő első beérkező csapatainak tagjaként szembesül a komor valósággal, hogy mire, milyen pusztításokra képes az ember itt, a közelünkben, Európa területén. (Itt érdemes megemlíteni, hogy Fungo vezérőrnagy, akkor alezredesként, szintén az első hullámban érkező kontingensben szolgált.) A Nyugat-Balkán innentől kezdve az altiszt életének, illetve katonai szolgálatának meghatározó részévé válik. Az Európai Unió missziójában tölt el pár évet Szarajevóban, majd egy kicsit „feljebb” helyezi át működési területét, és Belgrádban szolgál a NATO Katonai Összekötő Irodájának állományában.

Az adminisztratív beosztások után eljött az általa már bizony nagyon várt küldetés: a NATO iraki kiképző missziójában jeleskedik, vív ki sikereket. Az úgynevezett „kissmissziók” kora számára lejárt, így évekre tagja lesz a NATO olaszországi Gyorsreagálású Hadtest állományának, majd



Ejtőernyős ugrásra készülve

miután többszörösen is bizonyította képességeit, az óceán másik oldalára vezénylik. A Norfolkban települt Szövetséges Transzformációs Parancsnokság (Allied Command Transformation – ACT) állományából három év után kerül haza, hogy speciális tanácsadói munkájával közvetlenül támogassa Fungo tábornokot.

Sarazino főtörzsászlós készséggel mondott igent a Honvéd Altiszti Folyóirat interjúkérésére.

– *Főtörzsászlós úr, miből állt a vezénylőzászlósi beosztásra történő felkészülése?*

– A hagyományos nemzetközi missziókra történő elméleti és gyakorlati felkészülés mellett nekiláttam a vezénylőzászlósi munkakör sajátosságai és az összegyűlt tapasztalatok tanulmányozásának. Különösen azt akartam megvizsgálni, mit jelent vezénylőzászlósnak lenni nemzetközi környezetben, a NATO rendszerén belül. Szóval a klasszikus értelemben vett missziós felkészítés részét jelentő értékes és hasznos tantermi órák, lövészet és harcászati felkészítés befejeztével felkerestem a Szövetségben



Katonársaival a KFOR-parancsnokság előtt

már vezénylőzászlóként szolgált barátokat, ismerősöket. Nyitott voltam az általuk megszerzett mindenféle tapasztalatra, megfigyelésre, és legfőképpen a számomra hasznosítható javaslataikra.

– *Melyek voltak az első gondolatok, amelyek Koszovóba történő ismételt megérkezését követően megfogalmazódtak önben?*

– Mindannak ellenére, hogy már szolgáltam itt – vagy lehet, hogy éppen azért –, be kell ismerni, nagyon sok és vegyes gondolat áramlott akkor bennem. Elmondhatom, egyszerre voltam izgatott, egy kicsit érzelmileg túlfűtött és egyben kíváncsi is, alig vártam már, hogy elkezdjem ezt a nemzetközi környezetben igencsak komoly megméretetést jelentő feladatot. Mint köztudott, a KFOR mandátuma szerint megfogalmazott feladatrendszerben jelenleg 31 NATO-, illetve nem NATO-, vagyis partner ország vesz részt, így azt gondolom, hogy nyugodtan nevezhetjük ezt a missziót összetett és sokrétű nemzetközi környezetben végrehajtott küldetésnek.

– *Hogyan kezdett hozzá a KFOR-vezénylőzászlósi beosztás ellátásához? Hogyan élte meg az első napokat?*

– Egy kicsit Frank Sinatra után szabadon, My way, én magam is sajátosan, mondhatni a magam módján fogtam bele. Apró lépésekkel indultam el, és az általam gyakorta említett dizelmotor működésének modelljét követtem. Ez azt jelenti, hogy relatívan

lassabb tempóban, de annál kitaróbban, valamint hosszú távon gondolkodva tervezem, szervezem és végzem a munkámat.

– *Immár hónapok teltek el a beosztásban; hogyan áll össze ma a napi, illetve a heti rutin, hogyan jellemezhető a „mókuserék-effektus”?*

– A kezdeti ritmus azért csak egyre gyorsult és gyorsul, így magasabb fordulatszámra éljük meg vezénylésünk idejét. Napjaim és heteim, illetve a hónapok gyorsan elrepültek, hiszen sok a munka. A zsúfolt naptáram nem enged unatkozni, nincs időm tétlenül körbenézni, hogy lássam az adott pillanat múlását. Amikor nem kell a parancsnokot személyesen kísérem – ami igen ritkán fordul elő –, vagyis itt vagyok a parancsnokságon belül, akkor számos egyeztetésen, koordináló megbeszélésen veszek részt. Ezek közül néhányat én készítek elő és vezetek le, de vannak olyan rendezvények is, amelyeken a beosztásomból fakadóan kell megjelennem. Két fontos kötelmet azonban megemlítenék e kérdés kapcsán. A KFOR vezénylőzászlósa állandó döntési, illetve javaslattevő jogkörrel rendelkezik a katonák szabadidejének, feltöltődésének és morális helyzetének jó szinten tartására létrehozott, valamint a NATO-ban végzett kiváló szolgálatért járó kitüntetés adományozását kezelő bizottságokban. Ezekre a periodikusan ismétlődő megbeszélésekre, munkacsoportülésekre mindig alaposan, körültekintően készülök.

Ebben a munkaciklusban szintén kiemelten fontos a csapatok látogatása, beszélgetés altisztekkel, vezénylőzászlós kollégákkal. Megemlíteném, hogy az ideérkezésemet követően az elsők között folytattam jó hangulatú, nyitott beszélgetést a Magyar Honvédség KFOR-kontingensének vezénylőzászlósával. De szintén nagy öröm volt számomra találkozni az EUFOR első számú altisztjével, vezénylőzászlósával, aki történetesen szintén magyar altiszt. Ha már a napi teendőkről ejtünk szót, akkor megemlíteném a testmozgás jelentőségét is. Véleményem szerint ebben a feszes munkatempóban is meg kell találni azt az üres időrest, amikor a testünk karbantartásával foglalkozhatunk. Meggyőződésem, hogy a konditermekben végzett átmozgatás igen jó hatással van a testre és a lélekre egyaránt. Hiszek az „ép testben ép lélek” (mens sana in corpore sano) ősi római mondás igazságtartalmában.

– *Új beosztásával egy igen sajátos, az eddiektől eltérő feladatba kezdett; változott-e a katonai vezetésről megfogalmazott koncepciója, filozófiája?*

– Különösebben nem kellett átgépekelnem a katonai vezetésről korábban megfogalmazott filozófiámat, elképzelésemet. Ahogy már a beszélgetés elején is utaltam rá, munkavégzésemben, szolgálatom során mindig túltekintek a szó szerint, betű szerint megfogalmazott követelményeken, és proaktívan, egyben eltökélten, határozottan keze-



A nemzetközi törzsben végzett munka kiváló lehetőség a tapasztalatszerzésre

lem a feladatokat mind hazai, mind nemzetközi környezetben. Igyekszem egy lépéssel mindig előrébb járni. Ezt a módszert alkalmazom a privát életben is, de így igyekszem eljárni a jelenlegi beosztásomban, itt, a koszovói misszióban is.

– *Hogyan látja a KFOR-parancsnokság működését, mindennapi életét ebben a többnemzeti környezetben? Milyen markáns karakterekkel rendelkezik egy multinacionális parancsnokság egy multinacionális kapcsolati rendszerben?*

– Véleményem szerint jelentős különbség van a parancsnokság és az alegységek állományában szolgálók között. A törzsmunka, függetlenül attól, hogy a katonai vezetés melyik szintjén van, bizonyos előnyökkel jár az alegységben lévő katonák tevékenységével összevetve. A meglepően hangzó kijelentésre a magyarázatom egyszerű. A törzsben szolgálók számára nyitott a lehetőség, vagy akár eleve elrendeltetett a misszió időtartama. Az alegységeknél a katonák általában 4–6 hónapot töltenek külhonban, míg a törzs állománya akár 12 hónapot is teljesít. Így ezzel a plusz idővel nemcsak az önfejlesztés lehetősége, a nemzetközi területen való tanulás tűnik előnyösebbnek, de ehhez a hosszabb berendezkedéshez a környezet is nagyobb fokú komforttal igyekszik hozzájárulni.

– *Milyen különbség érzékelhető ebben az igen sokrétű és sajátosságú környezetben? Vannak-e meghatározó karakterei a KFOR állományát alkotó nemzetek katonáinak?*

– Több példát és különböző történetet tudnék említeni, amelyek közül néhány az úgynevezett viccesnek nevezhető vagy akár a katonai diplomácia

problematikájába sorolható. Természetes, hogy a nemzetközi környezetben végzett munka toleranciát, türelmet és mások iránti tiszteletet vár el tőlünk. A hagyományok, szokások, a beszélgetés, a kommunikáció hogyanja, a képzés, az alkoholfogyasztás szabályozása, illetve a különböző nemek együttlétének kérdése eltérő. Ami az egyik nemzet, haderő kultúrájában természetes, szabályaiban engedélyezett, az egy másik országban nem lehetséges. Többnemzeti, multikulturális környezetben élve és szolgálva ezek bizony érzékeny kérdések, amelyeket szinte diplomáciai készséggel kell kezelni. Csupán egy vékony elválasztó vonal határozza meg, hogy hol húzódik a határ a szabályok, a barátság és bajtársiasság között. A nemzeti szabályozók szerint vannak eltérések. Ami viszont mindenkinél ugyanaz: a feladatok professzionális, legjobb tudás szerinti végrehajtása.

– *Hogyan tudná összehasonlítani korábbi misszióit egymással, illetve a jelenlegi beosztásával? Beszélhetünk-e eltérésekről, ha igen, melyek azok?*

– Ahogy arra már az előbbieken utaltam, az eddigi pályafutásom során jó néhány nemzetközi misszióban és küldetésben vettem részt, szolgáltam alegység- és törzsállományban egyaránt. Az igazat megvallva, számomra ez, a KFOR-vezénylőzászlósi beosztás tekinthető a legösszetettebbnek. Ahogy mondani szokták, ez egy igazi kihívás. Egyrészt érzem annak a súlyát, hogy mit jelent a NATO egyik legnagyobb missziójában vezénylőzászlósnak lenni, másrészt érzékelem a parancsnok, Fungo vezérőrnagy bizalmát, hogy kiválasztott erre a beosztásra. Visszakanyarodva a kérdéshez: hiszem, hogy minden misszió egyedi. Mind-egyik misszió egy sajátos könyv, aminek megvannak a fejezetei, helyszínei és szereplői. Személy szerint ehhez a témához még talán annyit tennék hozzá, hogy a kilencvenes évek elején a szomáliai Restore Hope műveletben értettem meg, mit jelent valójában ka-

tonának lenni nemzetközi műveletben. (A civilek tömeges éhezésére reagálva 1992. december 2-án az Egyesült Államok más nemzetekkel együtt elindította a Remény Helyreállítása műveletet – Operation Restore Hope –, melynek célja olyan környezet megteremtése volt, amelyben segélyeket lehetett szállítani a szenvedő szomáliaknak – M. A.)

– *Jelenleg hova helyezi a főbb hangsúlyokat a vezénylőzászlósi feladatkörében?*

– Úgy vélem, mára már teljes egészében érzem a feladat súlyát. Számomra a feladat egyik eleme az, hogy minél többet legyek a katonákkal és minél közelebb kerüljek hozzájuk annak érdekében, hogy támogassam és biztassam őket feladataik eredményesebb végrehajtásában. Hasonlóképpen kiemelt fontosságú a KFOR-parancsnok tisztelettel, odaadó lelkesedéssel történő lojális szolgálata a hét minden napján. Továbbá, jelenlétem és szolgálatom célja még az is, hogy erősítsem a KFOR pozitív megítélését a helyi, a nemzetközi szervezetek és Koszovó lakossága körében. Ezeket a célokat csapatmunkában képzelem el. A kiváló eredmény eléréséhez szinte mindegyik tevékenységem mozgatórugója az önzetlenség és a céltudatosság. Ebben a körben kiemelt támogatóim, együttműködő partnereim a vezénylőzászlós kollégák. Akár a KFOR struktúrájában, akár nemzeti beosztásban szolgálnak a támogató elemeknél. Rendszeresen leveleket váltunk, illetve kölcsönösen felhívjuk egymást telefonon. Továbbá a vezénylőzászlósok összevonásával rendszeresen tartok megbeszéléseket, értekezleteket. A hivatalos kapcsolaton túl, a bizalom és barátság jeleként, néha csak úgy beugrik az irodámba egyik-másik vezénylőzászlós. A közvetlen személyes találkozás során egy jó olasz kávé mellett (What else...) megbeszéljük az aktualitásokat, öszintén elmondjuk egymásnak a véleményünket, illetve segítő szándékkal megfogalmazzuk tanácsainkat és javaslatainkat. Amikor a Film City táborban, pontosabban a parancsnokság épületében tartózkodom és éppen nem vagyok nyakig egy feladatban, akkor az irodám ajtaja a kollégák, KFOR-társaim előtt mindig nyitva áll.

*Dr. Murinkó Attila
alezredes*

A szerző felvételei és archív

RÉGI KÉPESSÉG, KITERJESZTETT FELADAT

Mergancz Sándor dandártábornok vezetésével 2016. március 1-jén megalakult a Magyar Honvédség Katonai Rendészeti Központ (MH KRK). Az ország egész területén történő honvédségi baleseti helyszínelést 2016. március elsejétől a Katonai Rendészeti Központ (Rendészeti Zászlóalj, Rendészeti Század) katonai gépjárműbaleseti helyszínelő képesítéssel rendelkező állománya végzi. Az ország területe 7 alkalmazási területre lett leosztva az alábbi elhelyezkedés szerint:

1. rendészeti csoport: Budapest
2. rendészeti csoport: Debrecen
3. rendészeti csoport: Szolnok
4. rendészeti csoport: Hódmezővásárhely
5. rendészeti csoport: Kaposvár
6. rendészeti csoport: Székesfehérvár
7. rendészeti csoport: Győr

A csoportok megalakulásával újdonság, hogy a helyszínelés országos hatáskörrel bír a rendészek életében.

Első és legfontosabb kérdés ezen a területen, hogy milyen esetekben is kell a katonai gépjárműbaleseti helyszínelőnek a baleset helyszínén megjelenni. Ezek a következők:

- A Magyar Honvédség tulajdonában lévő (vagy általa üzemeltetett) járművek közlekedésével kapcsolatos baleset halált vagy személyi sérülést okoz, illetve a baleset során anyagi kár keletkezett.

- A Magyar Honvédség állományába tartozó személy által vezetett, de nem a Magyar Honvédség tulajdonában vagy üzemeltetésében lévő jármű közlekedésével kapcsolatos a gépjárművezető vagy más személy halálát vagy sérülését okozta, és amennyiben a balesetben érintett honvédségi személy azt kéri.

- A Honvédelmi miniszter, az államtitkár, szakállamtitkár, a kabinetfőnök, a Honvéd Vezérkar főnöke, annak helyettese mint balesetben érintett személy azt kéri.

A katonának a szakszerű helyszíneléshez szükséges tudást négyhetes tanfolyamon sajátítják el. A KRK és a rendőrség jó kapcsolatának köszönhetően a



Dolgoznak a helyszínelők

katonai baleseti helyszínelőjelölteket a Dunakeszin található Rendőrségi Oktatási és Kiképző Központban (ROKK) képzik ki. A legutóbbi tanfolyam 2016. augusztus 22. és szeptember 20. között zajlott, Hangodi István r. alezredes vezetésével. A tanfolyam parancsnoka és a többi oktató szoros tempót diktált, hogy ebbe a pár hétbe is beleférjen mindaz az alapvető ismeretanyag, ami szükséges a professzionálisan elvégzett baleseti helyszínelő munkához. A 10 rendészhallgatóval megismertették a szakzsargon, az alap geometriai számításokat, a kriminalisztikai fényképezést, a helyszínrajz, helyszínleírás elkészítését, a krétázást, a számsortáblázást, az anyagmaradványok rögzítését és a magasabb szintű gépjármű-műszaki ellenőri tevékenységet.

Az alapos elméleti felkészítést követően szinte csak a szabad levegőn töltötték idejüket a tanfolyam résztvevői. Az oktatók segítségével több szituációt is elemeztek. Először együtt értékelték ki a helyszíneket, majd később már egyedül kellett dolgozniuk a helyszínelőjelölteknek. Az egyszerűbbnek mondható, szituált gyalogoselütés után megjelent a már bonyolultabb esetnek számító, a gépjármű saját fékhosszán megcsúszó, több résztvevős elképzelt baleset is.

A szituációk során az oktatók figyeltek a realisztikus hatásra, így anyagmaradványokat és egyéb nyomokat is elhelyeztek a helyszínen. A katonának rövid tréning után ezeket helyesen megtalálták, megjelölték és beazonosi-

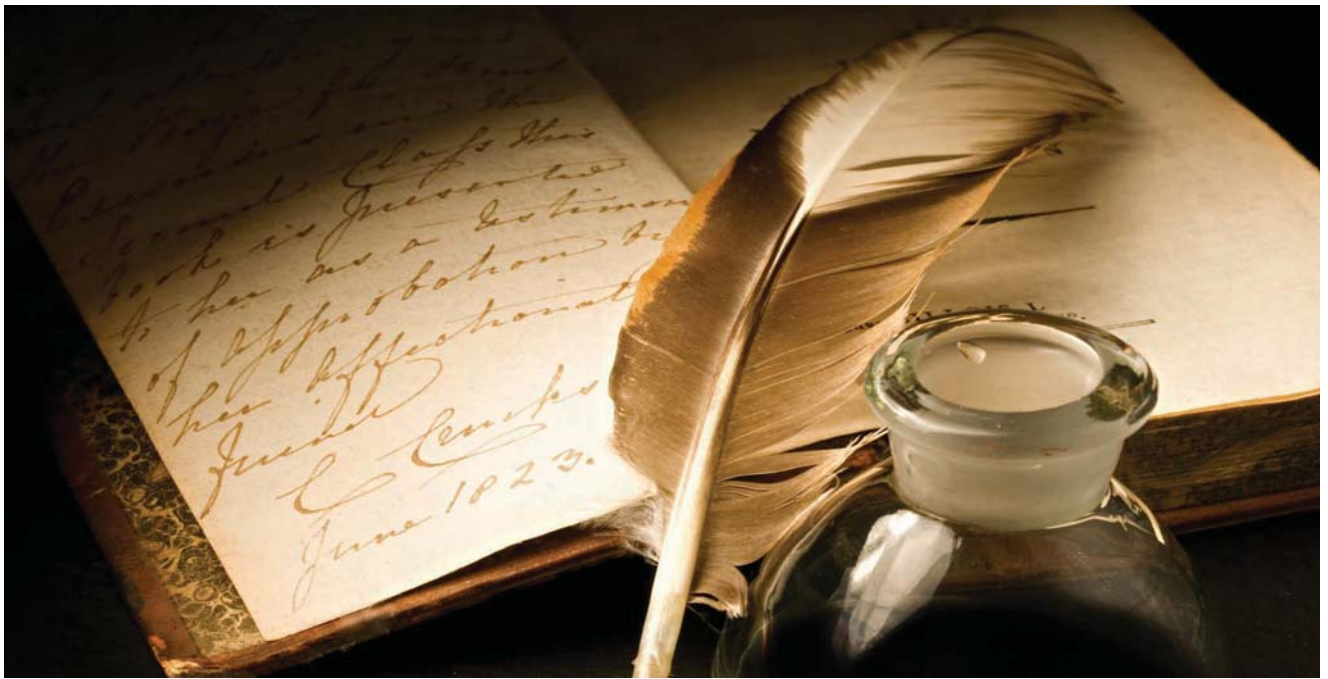
tották. Legfontosabb szempont, hogy a helyszínelők minden esetben kételkedjenek, ne fogadják el azonnal a résztvevők elmondásait, vizsgálják meg minden szempontból az ügyet. Ennek eredményeként egy idő után a hallgatók fő mondata az „Attól függ” lett, hiszen ez a kijelentés minden, az adott esettel kapcsolatos kérdésre ráhúzható.

Saját berkeken kívül is ismerkedtek a hallgatók, ugyanis látogatást tettek a bűnügyi technikusok oktatóépületében is. Az ottani szakemberek és saját tanáraik segítségével sajátították el a helyszínelő fényképezés fortélyait. Nehezítés itt sem maradhatott el, hiszen vak sötétben is értékelhető felvételeket kellett készíteniük.

A rendőrségi felkészítés után, a tanfolyam végén a hallgatók megtanulták a katonai helyszínelésnek a rendőrségitől eltérő sajátosságait is.

A sok gyakorlás, dolgoztatás és az eredményes munka végül meghozta gyümölcsét, ugyanis a négy hét elteltével mindenki sikeresen teljesítette az elméleti és gyakorlati vizsgát is. A záróceremónián a KRK és ROKK vezetői, képviselői elmondták: a sikeres közös együttműködés nem áll itt meg. További szaktanfolyamokat szerveznek, ahol a megszerzett tudás tovább mélyíthető, valamint új ismeretekkel, készségekkel bővíthető, melyeket mind itthoni, mind esetleg missziós terepen is kamatoztathatnak a Magyar Honvédség katonai rendészei.

Andrács Bálint őrmester
Fotó: Szabó Lajos zászlós



NYOLC, NEKÜNK

„Az írás számomra nem több, mint az
ujjaimmal való gondolkodás.”

(Isaac Asimov)

Több éve dolgozom a Honvéd Altiszti Folyóirat szerkesztőbizottságában, és vezénylőzászlósi beosztásom ellátása mellett az előző esztendőben már negyedik alkalommal voltam az Összhaderőnemi Vezető Altiszti Tanfolyam (ÖVAT) kommunikációs tanegységének vezetője, oktatója is. A tanfolyamokon nagy hangsúlyt fektetünk az íráskészség fejlesztésére, az írás fontosságának megértésére. Hiszem és vallom, hogy nekünk, altiszteknek – és itt nem csak a rangidősökre, vezénylőzászlósokra gondolok – feladatunk, hogy gondolatainkat, tapasztalatainkat, jobbító elképzeléseinket vagy éppen kritikáinkat leírjuk és publikáljuk, hogy azok ne csak a szűk környezetünk számára, hanem a Magyar Honvédség teljes állománya számára is megismerhetők legyenek.

Nemrégiben egy amerikai katonai oldalon az altiszteknek szóló, írásra ösztönző cikket olvastam. Úgy vélem, a cikk szabad fordítása, lényegének áttemelése hazai környezetbe segít alátámasztani a bevezetőben említett cél fontosságát, vagyis hogy minél többen osszuk meg gondolatainkat, javaslatainkat katonatársainkkal.

Ha megvizsgáljuk a katonai szakajtóban vagy akár az online felületeken megjelenő cikkeket, egy dolgot biztosan megállapíthatunk: azok jelentős részét civil újságírók, valamint aktív és nyugállományú tisztek írják. Természetesen ez a megállapítás nem tiszteletlenségéből fakad, de ha figyelembe vesszük az altisztek létszámarányát a honvédségen belül, akkor láthatjuk, hogy a mi nézőpontunk, a mi véleményünk meglehetősen alulreprezentált a szakajtóban. Mi, akik a Honvéd Altiszti Folyóirat szerkesztésében részt veszünk, úgy véljük: csak rajtunk, altiszteken múlik, hogy az a tudás, szakmai tapasztalat, az a hatékony, gyakorlatias vélemény, ami igenis ott van mindannyiunkban, végre mindenki számára elérhető és érthető legyen.

Tisztelt Altisztek, íme nyolc érv, miért is fontos, hogy írjatok:

1. Mindenkinnek van egy tanulságos története.

A különböző vélemények, tapasztalatok megosztása megkönnyíti és egyben erősebbé teszi a szolgálati feladatok ellátását, annak színvonalát. Bizonyos élethelyzetben megtapasztalt kihívások és azok megoldásának publikálása segíthet másoknak, akik éppen most élnek át hasonló helyzetet,

hogy hamarabb megtalálják a megoldást. Gondoljatok az első missziótok előtti bizonytalanságra: mi vár majd rám, milyen felszerelésre lesz szükségem stb.? Tudtátok a választ? Ugye, milyen jó lett volna olvasni mások tapasztalatait? De elég, ha csak egy hazai tanfolyamra gondolunk, azt megelőzően is számtalan kérdés merül fel, amikre sokszor csak menet közben, a saját bőrünkön tapasztalva kapjuk meg a választ. Milyen nagy segítség lenne, ha lehetne olvasni mások tapasztalatairól, és ezzel az ismerettel felvértezve már tényleg szinte csak a tanfolyam lényegére, a tanulásra kellene koncentrálnunk!

2. Az írás egy fejlődési folyamat.

Az írás mindenképpen hasznos eszköze önmagunk megismerésének. Gondolataink rendszerezése, leírása fejleszti kommunikációs képességeinket. Segít abban, hogy környezetünk számára érthetőbbek legyünk. Ugyanakkor az írás lehetőséget ad saját nézőpontunk, véleményünk, javaslataink kifejtésére, új megvilágításba helyezésére. Az általunk leírtak véleményét formálnak másokban, akik esetlegesen reagálnak sorainkra, és a véleményük segíthet egy bizonyos téma jobb megértésében is.

Kétségtelen, az írás nem könnyű. Sokszor és nagyon könnyen lehet hibákat elkövetni, de ez ne tartson vissza senkit attól, hogy megfogalmazza gondolatait.

3. Találd meg a saját stílusod!

Az, ahogy fogalmaztok, írtok, az a stílus csak a tiétek, a saját névjegyetek. Természetesen az íráskészség fejlesztése időt igényel, csakúgy, mint számos más dolog az életben. A futók is előbb az öt kilométeres távot ismerik meg, és csak később jutnak el a nagyobb távolságokig, de még a hosszútávfutónak is szüksége van az első öt kilométer tapasztalataira.

Mindenkinek, minden altisztnak van véleménye, amit nemcsak szavakban, de írásban is el kellene mondania. Ha azt akarjátok, hogy „gondolkodó” vezető váljon belőletek, aki képes képviselni az altisztek érdekeit, akkor itt az idő, hogy megosszátok véleményeitek, gondolataitokat velünk!

4. A mi, altiszti nézőpontunk is számít, fontos!

Egyre több esetben kapunk elismerő szavakat az előjáróink részéről, számos fórumon kiemelik az altisztek fontosságát, és mi is érezzük, valóban a Magyar Honvédség gerincét alkotjuk. Ez a szerep igen komoly felelősséget is jelent. Mi vagyunk azok, akiknek közvetlenül kell szembenézniük a kapott feladatok gyakorlati végrehajtásának nehézségeivel, mi vagyunk a cselekvői a feladatoknak. Természetesen nem feledkezhetünk meg a szakasz- és századparancsnokról és főként nem a legénységi állományról. De a mi altiszti szerepünk mindenképpen megkerülhetetlen, hiszen katonalétünk számtalan területén rendelkezünk gyakorlati tapasztalatokkal. Osszuk meg ezeket a fontos tapasztalatokat és írjuk is le, hogy segítsük egymás munkáját!

5. Lehetőség, hogy sokakhoz szólhass.

Bizonyára mindenki ismeri, milyen jó érzés, ha kikérik a véleményünket, ha részt vehetünk a döntések előkészítésében. Minden altiszt szereti megélni ezt az érzést. Sok esetben viszont csak kevesekhez, a saját kisebb alegységeinkhez jut el az, amit gondolunk. Ma már számos fórum áll rendelkezésünkre, hogy sokakhoz szólhassunk, de mindenekelett itt van a saját lapunk, a Honvéd Altiszti Folyóirat. Egy Debrecenben szolgáló katona tapasztalata segítséget adhat egy győri vagy kaposvári katonának. Egy missziós törzsben

megszerzett ismeret megosztása megkönnyítheti egy másik, ugyancsak külszolgálatban lévő katonának a munkáját. Nem beszélve olyan taktikai vagy akár közvetlenül életet megmentő eljárásokról, amelyek tényleg hasznosak, akár hazai, akár nemzetközi körülmények között.

6. Az írás része az altisztképzésnek!

A bevezetőben említett Összhad-erőnemi Vezető Altiszti Tanfolyamon minden hallgatónak vizsgadolgozatot kell írnia különböző katonai témákban. A dolgozat tartalmi és formai követelményei szinte teljesen megegyeznek egy felsőoktatási szakdolgozattal szemben támasztott követelményekkel. Más altiszti tanfolyamokon is kell esszétet, fogalmazásokat készíteni. Az altiszti tanfolyamok hallgatóinak tehát fontos az íráskészség hatékony alkalmazása. Ennek a képességnek a fejlesztését időben el kell kezdeni. Az a zászlós, főtörzsörmester, aki egy ilyen tanfolyamon találkozik először az írás fontosságával, bajban lesz. Korántsem elcsépelet frázis az, hogy a gyakorlat teszi a mestert. A saját előmenetelünk, fejlődésünk szempontjából is fontos, hogy írjuk le és osszuk meg gondolatainkat!

7. Növeljük az altiszti kar és saját magunk elismertségét!

Ha elfogadjuk, hogy az altisztek a gyakorlati tapasztalatok birtokosai, mi lehet jobb bizonyíték ennek a tapasztalatnak a meglétére, mint egy szakmai megbeszélés, egy vita az adott témában. Ahogy írtok, és egyáltalán maga a tény, hogy írtok, megmutatja a szakmai képességeiteket, elhivatottságotokat, és nem utolsósorban fejleszti kommunikációs képességeiteket is. Nem is beszélve arról a büszkeségről, amit az írásunk megjelenésekor érzünk. Igazán remek dolog, ha egy-egy megjelent cikk után elismerően gratulálnak nekünk.

8. Az értékelés hatékonysága az írásbeliségen múlik.

Az eredeti cikk egyetlen olyan pontjához értünk, amelyet jelenleg nem lehet átültetni a magyar környezetbe, mivel az érvényes szabályzók alapján altiszt a Teljesítményértékelési Rendszer keretében nem értékelheti a be-



osztott állományát, függetlenül attól, hogy rajparancsnokról vagy egységvezénylőzászlósról beszélünk. Nem tudhatjuk, változnak-e a törvények, ezért csak emiatt nem mondhatunk le a hatékony íráskészség fontosságáról. Másrészről számos jelentést készítünk nap mint nap, így a saját magunk megítélése, értékelése is függ attól, hogy mennyire összeszedett, világos jelentéseket készítünk. Arról nem is beszélve, a címzettnek a kapott anyag alapján kell döntést hoznia, véleményt alkotnia. Ott már nincs lehetőség további magyarázatokra és kiegészítésekre.

Nyolc érvet sorakoztattam fel azért, hogy meggyőzzem az olvasókat, mennyire nagy szükség van arra, hogy megosszák velünk és az egész Magyar Honvédséggel véleményüket, tapasztalataikat. Bizonyára több más érv is létezik, de vitathatatlan tény, hogy nem halogathatjuk tovább, szükség van az altisztek véleményére, tapasztalataira nemcsak az altiszti karnak, de az egész honvédségnek is. Úgy teltek el évek, évtizedek, hogy mi, altisztek nem adtuk át papírra vetett gondolatainkat, ismereteinket az utánunk jövőknek. Nem tudhatjuk, hány esetben segített volna egy-egy korábbi élethelyzet ismerete a ma katonáinak.

Itt az idő! Osszuk meg a tapasztalatainkat, véleményünket! Szinte teljesen mindegy, milyen témában kezditek meg az írást, de kezdjétek el! A Honvéd Altiszti Folyóirat szerkesztőbizottsága minden segítséget megad a fogalmazások, cikkek alakí, tartalmi formázásában!

Gervai János törzszászlós

Az írásban hivatkozott cikk itt található:
<https://fromthegreennotebook.com/2017/02/08/8-reasons-why-ncos-should-write-and-publish/>



**ÖSSZHADERŐNEMI
VEZETŐ ALTISZTI TANFOLYAM IV.
Nemzetközi Hét**



ZRINYI MIKLÓS
DEZVÉNYKÖZPONT

KIEMELKEDŐ TELJESÍTMÉNY NEMZETKÖZI KÖRNYEZETBEN

A NATO Szövetséges Műveleti Parancsnokság (Allied Command Operations, ACO) parancsnoka, Curtis M. Scaparrotti tábornok – szolgálatai kiemelkedő ellátásáért – elismerésben részesítette Németh Gábor főtörzsőrmestert, az Összhaderőnemi Parancsnokság Brunssum (Joint Force Command Brunssum, JFC BS), Egyesített Hadműveleti Központ (Joint Operations Centre, JOC) beosztott altisztjét.



Az elismerés átvételekor feleségével és parancsnokával

– Gratulálok ehhez a nivós elismeréshez. Ha jól tudom, nem sokan büszkélkedhetnek a Magyar Honvédség állományából hasonlóval.

– Nagyon köszönöm! Jelenleg még egy emberről tudok, aki megkapta ezt a kitüntetést hazánkban. Ez nem jelenti azt, hogy nem rendelkeznek vele többen, csak írásos „bizonyítékot” nem találtam róla. Itt szeretném megjegyezni, hogy a tavalyi évben az ötfős magyar kontingens állományából négyen kaptunk parancsnoki, illetve magasabb szintű elismerést.

– Nem célom, hogy rád üssem az „önfényezés” vádját, de kérek, segíts nekünk: mivel érdemelted ki az elismerést?

– Erre, úgy vélem, a legmegfelelőbb választ előljárom tudni megadni. 2014-ben sikerült számos próbálkozás után kijutnom NATO-beosztásba. Brunssumba kerültem, az Egyesített Hadműveleti Központba (Joint Operations Centre, továbbiakban: JOC) mint beosztott altiszt (Staff Assistant ADMIN, COORD). A Resolute Support afganisztáni misszióknak a vezető/koordináló parancsnoksága Brunssum. 2015 elején 6 hónap időtartamra Afganisztánba helyeztek ki, ahol a NATO-nagykövet (NATO Senior Civilian Representative to Afghanistan, NATO SCR) mellett dolgoztam. A missziót kiváló értékeléssel és a nagykövethelyettes (DSCR) ajánlólevelével fejeztem be. Ezenkívül részt vettem a Trident Joust 14, valamint a Trident Juncture 15 nemzetközi gyakorlatokon, ahol a törzsfőnök hadműveleti helyettese (Deputy Chief

of Staff Operations, továbbiakban: DCOS OPS), Scott Smith vezérőrnagy tárgyjutalomban részesített. Utóbbi volt az eddigi legnagyobb NATO-gyakorlat, és a parancsnokság ezen gyakorlat keretében érte el a teljes műveleti készenléte a NATO Reagáló Erő (NATO Response Force, továbbiakban: NRF 16) szolgálat 2016. évi ellátására. A Krím félszigeten, valamint az Ukrajnában történt események miatt a parancsnokság vezető szerepet kapott a balti államok és a NATO keleti szárnyát érintő NATO védelmi műveletek kidolgozásában. Ez sok extra munkát jelent a JOC állományának is. A személyi feltöltöttség itt is probléma, így alacsony létszámmal, több vonalon kell a műveleteket figyelemmel kísérni és szükség esetén tervezni, vezetni. 2015 decemberében a német főnököm leszerelt – ő volt a JOC koordinációs főtisztje –, így nekem kellett átvennem a feladatait. Az összes, a JOC részére megküldött feladatot kellett feldolgoznom és az akkori megbízott központparancsnok-helyettes feladatszabása alapján az érintett állomány részére továbbítani. Ezenfelül a központparancsok naptárának kezelése, a napi hadműveleti tájékoztató előkészítése, a videokonferencia-kapcsolatok beállítása és természetesen a napi élet teljes körű biztosítása is a feladatom. A saját beosztásom mellett ezeket a feladatokat is el kellett látnom 7 hónapon keresztül.

– Honnan érkezettél Brunssumba?

– Mint említettem, több végrehajtott felkészítés után 2014-ben sikerült kijutnom ebbe a beosztásba. A Magyar

Honvédség Összhaderőnemi Parancsnokság (MH ÖHP) Haderőtervezési Főnökségén dolgoztam mint beosztott altiszt. Először doktrinális, valamint két- és többoldalú nemzetközi kapcsolatokkal foglalkoztam, később pedig a művelettervező blokkba kerültem és próbáltam az eddig megszerzett tudásomat kamatoztatni. Nagyon jó kollégákkal dolgoztam együtt, akik rengeteg tapasztalattal rendelkeztek. Előtte Tatán, a Magyar Honvédség 25. Klapka György Lövészdandár állományában szolgáltam főleg rajparancsnoki és század kiképző altiszt beosztásokban, kezdetben felderítő, majd később lövész vonalon. Eddigi pályafutásom alatt részt vettem ENSZ, EU valamint NATO béketámogató műveletekben, valamint elvégeztem az osztrák tiszthelyettesi akadémiát, és az IMET-program keretén belül az alap ejtőernyős tanfolyamot az Egyesült Államokban. A NATO-beosztás kapcsán lehetőséget kaptam tovább vezető altiszt tanfolyamok elvégzésére is.

– Okozott gondot a beilleszkedés? Mennyire alkalmas egy magyar altiszt egy nemzetközi törzsbeosztásra?

– A beilleszkedés könnyen ment. Szerencsére eddigi pályám során ezzel nem volt gondom egyetlen misszióban sem. A nemzetközi általános (nem szakmai) beosztott altiszt beosztásokban, ha az ember jól beszél a nyelvet és elfogadja a kulturális különbségeket, akkor nagy gond nem lehet. Ha pedig szakmailag is hozzá tud szólni a dolgokhoz, akkor már teljes értékű kollégának tekintik. Azt nem tudom és nem tisztem megítélni, hogy a magyar altisztek mennyire alkalmasak a nemzetközi beosztásokra, de találkoztam már nagyon képzett és megfelelő beosztást betöltő altisztekkel, és az ellenkezőjével is. Itt szeretném kiemelni, hogy a parancsnokságon szolgálatot teljesítő másik altiszt jelenleg az altiszt egyesület (Other Rank Association, ORA) elnöke és eredeti beosztásából felmentve a DCOS OPS segítője.

– Egyedül vagy családdal költöztél ki?

– Egyedül vállaltam a kiküldetést, mert a gyermekünk egy hónappal a kihelyezésem előtt született és az orvosi ellátás sokkal egyszerűbb volt Magyarországon, valamint a párom édesanyja is jobban tudott segíteni. Én nem tudtam, mi vár rám, meddig fogok dolgozni stb., ezért is döntöttünk úgy, hogy őket nem hozom magammal. A misszió elején önként jelentkeztem Afganisztánba. Ezért sem lett volna értelme, hogy egyedül legyenek egy idegen országban. A párom is a Magyar Honvédségben szolgál. A jelenlegi szabályzók ismeretében úgy döntöttünk, hogy szerencsésebb, ha a család otthon marad és alkalmanként, néha hosszabb, néha rövidebb időre meglátogat. Itt, Hollandiában nem kötelező sem a bölcsőde, sem az óvoda. Az egészségügyi ellátás is inkább a prevencióra épül, és kisgyermek esetén ez elég nehézkes.

– *A minősített részek kihagyásával mesélj nekünk róla, hogyan néz ki egy nap a parancsnokságon?*

– A parancsnokságon minden reggel a parancsnok úr, valamint a teljes személyi állomány hadműveleti tájékoztatásával kezdődik. Ez tartalmaz minden olyan információt a napi hírektől Afganisztánig, ami fontos lehet. Ezután vannak rutinmegbeszélések, illetve munkacsoport- és panelülések egészen ebédig. Ebédidőben az állomány eldöntheti, hogy az egyórás ebédszünetet sportolásra és/vagy étkezésre fordítja. Délután általában felkészülés van a reggeli jelentés összeállítására, és közben természetesen a napi étellel együtt járó feladatokat is meg kell oldani. Itt az otthoni IMR/TASKER felülethez hasonló, Tasker Tracker nevű feladat-koordináló programot használjuk. Napi szinten 6-7 Tasker kerül a JOC asztalára, amit valakinek végre kell hajtani. A parancsnokság feladatköréből adódóan gyakran érkeznek magas szintű látogatók, fogadásukkor díszalegységben való részvétel, zászlóvivői feladat is előfordul. A munkaidő vége sajnos mindig rugalmas, de nem csak a JOC-ban. Nem ismerek olyan magyar kollégát, aki a „normál” munkaidő végén indulna haza. Ezenfelül vannak nemzeti kötelezettségeink is. Havi rendszerességgel tartunk fegyverkarbantartást és nemzeti megbeszéléseket. Amennyiben a Magyar Honvédséget



Németh főtörzsőrmesternek nem okozott gondot a nemzetközi környezetbe való beilleszkedés

érintő feladat kerül valamelyikünk látóterébe, a nemzeti rangidős vezetéssel leülünk és átbeszéljük a teendőket. Fogadjuk a Magyarországról, illetve más NATO-beosztásból a parancsnokságon rendezett konferenciára, munkacsoportülésre érkező kollégákat. Próbáljuk őket mindenben támogatni. Kezdetektől részt vettünk a Székesfehérváron létrehozott NATO Erőket Integráló Elem (NATO Force Integration Unit, továbbiakban: NFIU) megtervezésében, felállításában. Az NFIU-t a parancsnok úr már az ünnepélyes megnyitó keretein belül, még tavaly meglátogatta. A magyar elem jelentéseit és tevékenységét folyamatosan, napi szinten kísérik figyelemmel.

– *Mennyire van idő munkaidőn túli elfoglaltságokra? Ha van, mik ezek?*

– Munkaidőn kívül az ember megpróbál a családra koncentrálni. Videótelefonálás, meseolvasás az esti program. Hétféteken igyekszem feltöltődni a következő hétre. Szerencsére a 12 kilométerre levő geilenkircheni légibázison szolgáló magyar katonákkal is nagyon jó a viszony, így sokszor előfordul, hogy közös programot szervezünk. Évente többször rendezünk a helyorségben szolgáló magyarok részére összejövetelt, amire minden magyar kapcsolattal rendelkező kollégát meghívunk, ezzel is erősítve a nemzeti összetartozást. Ezenkívül szeretek a bérelt lakásomhoz közeli parkban sétálni, levegőn lenni. Ennek azért van jelentősége, mert a JOC a parancsnokság alagsorában helyezkedik el, így semmilyen természetes fény nem ér

minket. Arról hogy ez milyen érzés, itthon a légiirányító és hasonló beosztásban szolgálók tudnának mesélni. Én a mai napig nem tudtam megszokni.

– *Milyen terveid vannak a hazatérése utáni időszakra?*

– Hosszabbítási kérelmet nem adtam be, így idén nyáron váltásra kerülök. Jelenleg még nem tudok semmit a következő beosztásomról. Szeretnék visszakérülni az MH ÖHP állományába, de ezt nem én döntöm el. Az új beosztás megtervezéséhez szerintem nagy segítséget nyújtanak az éves értékelések is. Ezek objektívak, az adott nemzetközi eljárók írják meg őket; ők általában rendelkeznek a kint végzett feladatkörrel kapcsolatos minden információval. Jó lenne olyan beosztásba kerülni, ahol az ember fejlődhet, és az évek alatt nemzetközi környezetben megszerzett tudást kamatoztathatja. Az, hogy ez mind egyszerre teljesüljön, számomra jelenleg még egy álom, de bízom benne, hogy egyszer valóra fog válni. A jövőben szeretnék még jelentkezni tartós külszolgálatra, egy újabb szakmai kihívásra. Nagyon örülök, hogy végre sikerült kijutnom, és ezúton szeretném megköszönni a támogatásokat, amiket kaptam. Leginkább a páromnak köszönöm, hogy kitartott mellettem és támogatótt, a gyermekemnek, aki szerencsére annak ellenére elfogadott, hogy szinte alig találkoztunk, amióta megszületett. Aki apa és volt már hasonló helyzetben, az tudni fogja, hogy miről beszélék.

*Berek Zsolt törzsszázlós
Fotók: Németh Gábor archívuma*

A FIZIKAI ÁLLAPOT FEJLESZTÉSE A KATONAI TESTNEVELÉS-KIKÉPZÉS SEGÍTSÉGÉVEL

Szemelvények egy ÖVAT-dolgozatból

Az alábbi cikk Gajó Péter törzsszázlós „A fizikai felkészültség jelentősége a Magyar Honvédségben” című dolgozatának egy része. Úgy véljük, aktualitását nem csak a fizikai állapotfelmérés idejének rohamos közeledése adja. A leírtak – remélhetőleg – más megvilágításba helyezik sok, az említett megmértetéseken a minimum pontszám elérésével is megelégedő katonánál a fizikai állóképesség és felkészülés fontosságát.

A szerkesztőbizottság

„A fájdalom csak ideiglenes. Eltarthat egy percig, egy óráig, egy napig vagy egy évig, de végül elmúlik, és valami más lép a helyébe. De ha az ember feladja, akkor örökké fog tartani.”

(Lance Armstrong)¹

Bevezető

Pályafutásom nagy részében katonák kiképzésével, képességeik fejlesztésével foglalkoztam. Munkám során nagyon sokszor szembesültem azzal, hogy a végrehajtott állomány nem, vagy csak minimálisan teljesítette a meghatározott kiképzési célokat. Az okok boncolgatása során, túlnyomó részben, a kondicionális és koordinációs képességek hiánya jelentkezett. Ezeket a képességeket megfelelő szakmaisággal, következetes fejlesztő foglalkozások sorozatával fejleszteni kell. Azt gondolom, a Magyar Honvédség számára a legfontosabb feladat a harcérték, valamint a feladatmegoldó képesség fejlesztése. Rengeteg pilléren nyugszik ez a küldetés, de hiszem, hogy minden pillér mögött emberek, katonák állnak, akiknek mentális és fizikai képességük legjavát kell nyújtaniuk,

hogy e pillérek erősödjenek. Az egyéni fizikai felkészültség fejlesztése – állománykategóriától függetlenül – kiemelt feladat, de a munka dandárja az altisztai állományra vár, ezért nekünk, vezénylőzászlósoknak kulcsfontosságú szereplőként kell fellépniük.

Sportemberként nagyon sok, empirikus alapokon nyugvó tapasztalattal rendelkezem a fizikai felkészítés területén. Hiszem, hogy a katonai testnevelés-kiképzés tárgyköreinek bemutatása, gyakorlati magyarázata segítséget nyújt altiszt kollégáim számára, hogy mint eszközre tekintsenek erre a kiképzési ágra. Rá szeretnék világítani a vezénylőzászlósi rendszerben meglévő potenciálra, annak érdekében, hogy kollégáim a sportban rejlő energiákat mint motiváló, önbizalom-növelő, egészségmegőrző, csapatépítő erőt hasznosítsák munkájuk során.

A katonai testnevelés-kiképzés célja

Teóriám igazolására tettem egy kísérletet. Először kimondtam magamban a „sportoló” szót, és megragadtam az

első képet, ami felvillant a képzeletemben. Utána az interneten egy népszerű keresőprogram segítségével megnéztem az első húsz képet, amit a sportoló kifejezésre mutatott. Ugyanezt végrehajtottam a „katona” kifejezéssel is. Mindkét esetben egészségtől duzzadó, határozott kiállású, életrevaló emberek villantak fel. Az igazán szembetűnő különbség az exponálás alatt történő tevékenység. A sportolók esetében túlnyomórészt a sportolói élet csúcspontját elérő pillanatok voltak jellemzőek, míg a katonákat ábrázoló képeknél a mindennapokat, a katonai szolgálatot ragadták meg a fotósok. Mindkét esetben inukat megfeszített, koncentráció emberek tekintete köszönt vissza, azaz a különbséggel, hogy a képek témáit szolgáltató katonák közül sokan talán ebben a percben is ugyanolyan feszesen, motiváltan, koncentrációval teljesítik szolgálatukat.

Úgy vélem, talán így tudnám a legjobban szemléltetni azt a kitartást, motivációt, fizikai és mentális felkészültséget, amit e pálya megkö-



Furkó Kálmán ny. ezredes katonák ezreivel ismertette meg a katonai közelharc fogásait

¹ Lance Armstrong (született 1971. szeptember 18.), hétszeres Tour de France-győztes amerikai kerékpárversenyző; 2013. január 17-én doppingvétség miatt megfosztották díjaitól.



Erő, fegyelmezettség, motiváció

vetel. A kezdetektől idáig vezető út nagyon rögzös, kihívásokkal tarkított, ezért nekünk, altiszteknek maximálisan képesnek kell lennünk arra, hogy a katonai életpálya minden szakaszában biztosítani tudjuk a fizikai és mentális felkészültséget. E képesség különösen fontos pillére a katonai testnevelési kiképzés.

A katonai testnevelés-kiképzés célja szó szerint: „*a katonát készítse fel a különböző állománycsoportok és beosztások jellegének megfelelően a korszerű harc eredményes megvívására, és a fizikai képességek fokozásával alkalmassá tegye a szolgálattal járó szellemi és fizikai megterhelés egészségkárosodás nélküli elviselésére, különös tekintettel a megszokottól eltérő földrajzi és időjárási körülményekre.*”

Értelmezve e sorok tartalmát, egy szakavatott katona fejében megdöbentő mennyiségű feladat sorakozik fel. El kell érni a kiképzettséget, megfelelő kitartást kell biztosítani, hogy a megszerzett képesség hosszú ideig rendelkezésre álljon, gondoskodni kell a regenerálódásról, mindezt annak fényében, hogy az emberi tűréshatár feszegetése mellett egy katonai életpályát kiszolgáljon a katona teste és lelke.

A testnevelés-kiképzés időszakai

A fent említett katonai életpálya akkor lehet teljes, ha minden szakaszra a fejlődés, a képességszintek folyamatos emelése jellemző. Az alapszabály, mint minden kiképzési ágra, így a katonai

testnevelésre is igaz: a fokozatos, egymásra épülő, emelkedő tendencia követése.

A katonai pálya minden állománykategória esetében az alapkiképzéssel indul. Itt fő feladat a fokozatos átmenet biztosítása az újonc számára a polgári élet és a fokozottan terhelt katonai szolgálat között. Sajnos korunk jellemzője, hogy a polgári életből érkező állomány alapvető fizikai teljesítőképessége sok esetben nagyon alacsony. A kezdő lépés a szív és a keringési rendszer, valamint az izomerő fokozatos fejlesztése. A kiképzési programban biztosított tíz hét sajnos csak minimálisan elegendő idő e hiány pótlására. Mivel nagyon nehezen fejleszthető, de annál könnyebben elveszíthető képességről beszélünk, tulajdonképpen az ezt megcélzó fejlesztő foglalkozások végig fogják kísérni a katonát egész pályafutása során. Itt olyan foglalkozásokra van szükség, melyek során a katona önállóan tudja fejleszteni a fenti képességeit. Amit meg kell érteni: a megfelelő fizikai felkészültségért folytatott munka e fázisában, testünkben szervi változások mennek végbe. Ezért az alapkiképzés időszakában a katonai testnevelés-kiképzés többi tárgyköreinek feldolgozása nagyon minimális hányadát kell hogy képezze a kiképzési tervnek. Véleményem szerint azon képességek fejlesztését, amelyek a korszerű harc megvívásának alapfeltételei, de komplex fizikai felkészültséget követelnek, csak ismerkedés jelleggel, egy-egy gyakorlat vagy mozgatlansor bemutatásával, illetve ütemezett végrehajtással vezethetjük be az

alapkiképzés rendszerébe. Csak biztos alapokra építhetünk! A sérülések bekövetkezésének esélye ebben a fázisban a legmagasabb. A foglalkozásvezető altiszti állománynak különösen nehéz feladattal kell megbirkóznia, mert a kezdeti időszakban a teljesítménybeli eltérés egyén és egyén között jelentős. Fejlődést viszont a határok tágításával lehet csak elérni, ezért sok esetben a terhelést differenciálni kell. A szaktudás, a körütekintés kulcsfontosságú, ezért a módszertani foglalkozásokon e témakört a testnevelőtiszt bevonásával kiemelten kell kezelni. Az elérendő cél a testnevelési norma teljesítése minimum szinten. Ez alapfeltétel a katona számára, hogy pályafutását folytatni tudja a honvédségen belül.

A szakalapozó képzés időszaka

Didaktikailag a következő lépés a szakalapozó kiképzés időszaka. Mivel ez a fázis is egyénszintű, az alapozás nem ér véget, ezért a katona kondicionális felkészítése tovább kell hogy folytódjon, viszont a terhelést emelni kell. Nagyon fontos, hogy felismerjük az időtényezőkből adódó problémákat. A szakalapozó kiképzés alatt kell a katonának egyénszinten felkészülnie a besorozásából adódó feladatkör ellátására, ezért rengeteg elméleti és gyakorlati tudást kell ebben az időszakban elsajátítania. A napi egy óra testnevelési foglalkozás mellett a kiképzői állomány fantáziájára, valamint tapasztalatára nagy szükség van. Már jeleztem, hogy a kondicionális képességek szintje korántsem elegendő, ezért a testnevelési foglalkozást e terület fejlesztésére kell használni; viszont, hogy továbblépjünk a komplexitás talaján, a koordinációs képesség, valamint a hosszú távú állóképesség fejlesztését is el kell kezdeni. Nagy segítséget jelent az alapkiképzés időszakában már említett fokozatos, úgynevezett ütemezett gyakorlatsorok alkalmazása, valamint az alaki kiképzés során alkalmazott, hosszabb ideig tartó foglalkozások levezetése. Erre tud a kiképző állomány alapozni.

Az elmélet és a gyakorlat összhangja

Zászlóalj-vezénylőzászlósként mindig érdeklődéssel figyelem a kollégák erőfeszítéseit, hogy az elméleti és gyakorlati oktatás viszonyát egy időszakra terelessék. A Magyar Honvédség



A fő ellenfél a stopper

katonáinak leterheltsége igen nagy, ezért a kiképző állománynak keresnie kell a megoldást az időhiányból adódó minőségromlás kiküszöbölésére. Erre remek módszer az elméleti tudásnak a gyakorlati feladatvégrehajtás közben történő ellenőrzése. E módszert követve rögzül az elméleti anyag, egyben megtapasztalja a katona, hogy mit is jelent az elmélet a gyakorlatban, és nem utolsósorban a fizikai felkészültsége is fejlődik. Ezt a módszert javasolom harcászati, lövészeti foglalkozásoknál súlyozottan alkalmazni. Míg az alapkiképzés folyamán a fizikai állóképességet megcélzó mozgásanyagok voltak előtérben, a szakalapozó időszak utolsó harmadában, a gyakorlati oktatások segítségével az alapbeosztást támogató foglalkozásokat kell alkalmazni. Gondolok itt a menetgyakorlatok, a katonai közelharc-, valamint az akadálypályagyakorlatok integrálására a már említett harcászat, lökiképzés kiképzési ágakba. A szakalapozó kiképzés utolsó fázisát a kiképzéssel foglalkozó szakállomány a kötélkiképzés előszobájának is tekinti. Nem kivétel ez alól a katonai testnevelés sem. Ezen időszak végére meg kell alapoznunk a kötélkiképzés feltételeit.

A menetgyakorlat a katonai testnevelési kiképzés elképzelt piramisának a csúcsa

„Az aleggység olyan erős, amilyen a leggyengébb katonája.” Nem ismerek olyan katonaviselt embert, aki ne hallotta volna ezt a kifejezést, amikor a kötélkiképzését megkezdte. Ezt a

megállapítást magam is osztom, főleg ha kis aleggység tekintetében vizsgáljuk a témakört. Tapasztalataim szerint a fizikális erőnlét tekintetében itt még az építkezése a főszerep. Kiképzési időszakban (gyakorlótéren, lőtéren) végrehajtott feladatok alatt a napi egyórás testnevelés nem valósul meg, ugyanakkor a fizikai fejlesztésre ekkor is gondolnunk kell. Remek módszer a mozgásokat gyalogosan végrehajtani. Ekkorra a katona rendelkezik a megfelelő fizikai állapottal ahhoz, hogy a hosszú távú állóképességének fejlesztése élvezze a prioritást. E képesség javítása céljából kiváló eszköz a menetgyakorlatok szervezése. Nehézségi szintje jól meghatározható a távolság, terepviszonyok, felszerelés mennyisége módosításával. A kiképzőnek remek lehetősége nyílik a gyengébb

képességek fejlesztésére. Gyorsasági problémák esetében rövid, de nagy tempót kívánó feladatot szab, erőnlét tekintetében a felszerelés mennyiségével tud operálni, a komplex terhelés fejlesztése céljából járőrtípusú menetgyakorlatot szervez. A fokozatosság elve nagyon fontos! A járőr típusú menetgyakorlatok végrehajtását az összekovácsolási fázis végén javasolom betervezni, hisz állóképességi és gyorsasági terhelés tekintetében ez a legmegterhelőbb az aleggység számára. Tulajdonképpen, fizikális szempontból, a katonai testnevelési kiképzés elképzelt piramisának a csúcsát képezi e feladat. Legyen raj- vagy éppen zászlóalj szint, kiváló megmértetés az aleggység számára.

Volt szerencsém tanulmányokat folytatni az Amerikai Egyesült Államokban a tengerészgyalogság kötelékében, raj-, illetve szakasz szinten. A minősítő vizsgák mindkét esetben járőrtípusú menetgyakorlatok voltak. Kiképző altisztjeink fő szempontja a valóság-hű helyzetek megteremtése volt. Fizikai és mentális felkészülésünk minden mozzanatát beillesztették e feladatokba. Kötelékkiképzésünk végére rendelkezünk a megfelelő fejlettségi szinttel a kondicionális képességek, koordinációs képességek, stressz-, valamint monotoniatűrőképesség területén. Nagy örömmre szolgál, hogy annál az aleggségnél, ahol szolgálatot teljesítettem és teljesítek, honosítani tudtam ezt az ellenőrzési módszert. Eddig minden kiképzési időszaknál azt jeleztem, hogy az építkezés időszakát folytatni kell, de a kötélkiképzés



A fizikai állapotfelmérés egyik fázisa

végén az alegységparancsnoknak a kiképzési célja nem lehet más, mint jelenteni az adott szinten az alkalmazási képesség meglétét.

Az alkalmazásra történő felkészülés

Mint azt említettem, a katona életében az alapkiképzés egy markáns momentum. Ugyanilyen fontos időszak a kiképzés utolsó fázisa, ami nem más, mint az alkalmazásra történő felkészülés. Ha betartottuk az egymásra épülő kiképzési mozzanatokot, a feltárt hiányosságokra időben reagáltunk, biztosak lehetünk abban, hogy azok a katonák, akiket külszolgálati missziós feladatra kiválasztottak, rendelkeznek a szükséges képességekkel, és megállják a helyüket a feladatvégrehajtás során.

Nincs olyan terület a katonai testnevelés vonatkozásában, ami ne lenne ismerős a kiképzendők számára. Ebben az időszakban a képességek súlyozásán van a hangsúly. A kiképző altisztek számára a legelső, egyben legfontosabb teendő a feladat végrehajtása szempontjából kulcsfontosságú képességek kiválasztása. A tervezés időszakában a testnevelő szakember bevonása elengedhetetlen! Az első ütemben a testnevelőtisztre támaszkodva meg kell jelölni azt a katonai testnevelési területet, amit mélyrehatóbban kell oktatni, továbbá módszertani oktatás keretében fel kell készíteni a kiképző állományt e feladat végrehajtására. Figyelembe kell venni a földrajzi sajátosságokból adódó nehézségeket, a felszerelés mennyiségének, minőségének változásait, az alkalmazás időtartamát, a beosztásokból adódó különbségeket, egyszerűen a missziós tevékenység sajátosságait.

Sportoló vagyok, ezért a legjobb hasonlat, amit használhatnék, az a formaidőzítés. A katona, ahogy a sportoló is, azért edzi testét, tágítja határait, hogy a kitűzött célt elérje. A felkészülésének legutolsó fázisa az összegzés, a rendszeresítés, a feladatra való összpontosítás.

Segítsük az e cél érdekében dolgozó katonák munkáját! Minden tudásunkkal támogassuk, hogy a jövőben is erőteljes, elszánt katonák képe bukkanjon fel, ha a „katona” kifejezést beírjuk abba a bizonyos keresőprogram-alkalmazásba.

Gajd Péter törzsszázados

Fotók: Zrínyi Média

A Honvédségi Szemle 2017/2. számának tartalmából

Szenes Zoltán ny. vezérezredes:

A katonai biztonság reneszánsza

Kis-Benedek József ny. ezredes:

A közel-keleti és az észak-afrikai válságkörzetek kihívásai az Európai Unió számára

Farkas Sándor őrnagy:

Az ISIL hadviselése Mao Ce-tung tanainak tükrében: a kifárasztó gerilla-hadviselési forma

Al-Agha Cintia Asoum:

Az illegális halászat és a szomáliai kalózkodás kapcsolata

Szalay László alezredes:

A térképészeti támogatás aktuális kérdései

Kása István alezredes:

A teljes előkészítés mint löelem-megállapítási mód időszerű kérdései

Kun Szabó István vezérőrnagy:

A honvédelem és társadalom kapcsolatrendszerének aktuális kérdései

Harai Dénes ny. ezredes:

Érték a szolgálatban

Ocskay István alezredes:

A BOXER 8x8 kerekes harcjármű és annak kifejlesztése (Kész)

Veszprémy László Bernát:

„Írország a Szentföldön”. A cionista jobboldal és a brit erők összecsapásai Palesztinában, 1944–1948

Isaszegi János ny. mk. vezérőrnagy (szerk.):

Szent László „lovagkirály” és a magyar haderő kapcsolódása a középkortól napjainkig. Szemelvények a 2017-es Szent László-emlékvé kapcsán

Lacsny Márton:

A hazafias és honvédelmi nevelés, ahogy a középiskolák látják (1.)

Porkoláb Imre dandártábornok:

Szervezetfejlesztés komplex művelési környezetben. Gondolatok Stanley McChrystal tábornok és szerzőtársai könyve kapcsán

Gál Csaba ny. mk. ezredes:

Nemzetközi katonai és haditechnikai szemle

(A Honvédségi Szemle teljes terjedelmében olvasható a www.honvedelem.hu portálon.)



Megjelent a Defence Review 2016/2. száma

Preface (Lt. Gen. Zoltán Orosz)

István Harkai:

Beliefs and Misconceptions about the Contemporary Migration in the Light of the Law on Refugees

Péter Á. Kiss:

Europe's Second Front: the Risks and Challenges of the Balkan Peninsula's Fundamentalist Islamist Organizations

György Nógrádi:

Bosnian Radicalism in Austria

Abdessamad Belhaj – Bianka Speidl:
Fitna Rising: The Sunni-Shi'i Clashes in Western Europe

Lt. Col. Endre Szénási:

Foreign Fighters in Ukraine

Petra Kiss:

From Cooperation to Confrontation. The NATO – Russian Roller-coaster: Relations after the Warsaw Summit

Carlos Ruiz Miguel:

Terrorism and Covert Operations in North Africa

Mariann Vecsey:

The EU's Hat-trick in Africa

Georg Schmidt:

The Complications of Emergency Management in the Syrian Civil War

Kobi Michael – Yoel Guzansky:

The Arab Failed State Phenomenon and International Order

Zoltán Somodi:

Religious Minorities in Islamist Politics

Csaba Barnabás Horváth:

The Australia-India-Japan-US Quadrilateral – a Strategic Coalition in Formation?

Fruzsina Simigh:

The Islamic State Adds a New Twist to China's Uighur Problem

Lt. Col. András Mező:

SITREP on the Hungarian Doctrine Development

Col. István Resperger:

A New Approach to National and International Crisis Management

Lt. Gen. Zoltán Orosz:

The First United Nations Chiefs of Defence Conference (2015) – Results and Gen. (Ret) Zoltán Szenes:

Forward Military Presence: Assessing the NATO Warsaw Summit

Capt. Gergely Tóth – Lt. Col. László Ujházy:

NATO Reservists in the New Security

Lt. Gen. Zoltán Orosz:

Review of "Darfúr, a lángoló tartomány" (Darfur, the Flaming Province)

Col. (Ret.) Philip Wilkinson:

Winning Wars Amongst the People: Case Studies in Asymmetric Conflict

LÁTOGATÁS AZ AMERIKAI NEMZETI LŐFEGYVERMŰZEUMBAN

Az amerikai Nemzeti Lőfegyver-múzeum (National Firearm Museum – NFM) fenntartója és üzemeltetője a Nemzeti Kézi Lőfegyvertársaság (National Rifle Association). A múzeum küldetészerűen gyűjti és őrzi a lőfegyvereket, amelyek a kulturális örökség részét képezik. A kiállított tárgyak alapján végigkövethető az Egyesült Államok története, azok az újabb és újabb generációkat az ország múltjára emlékeztetik.

A kiállítás átfogóan mutatja be hat évszázad amerikai lőfegyvereit a legősibb megmaradt fegyvertől kezdve – amely még a Mayflower fedélzetén (a híres hajó 1620 szeptemberében indult el az angol puritánok első csoportjával az Újvilágba, akik létrehozták a Plymouth nevű telepet Új-Angliában, Massachusetts-ben) érkezett – napjaink relikviáiig, egy a World Trade Center romjaiból kiasott rendőrségi pisztolyig bezárólag. Tizenöt „galériába” rendezve láthatók királyok és elnökök fegyverei, törvényen kívüliek és törvényt alkalmazók eszközei, olimpiai lövész bajnokok fegyverei, vadászfegyverek és egyéb más, hobiból tartott fegyverek. A hatalmas térben, több mint 3200 négyzetméter területen mintegy háromezer kiállítási tárgy található. A múzeumnak eredetileg Washington adott otthont 1935-ben, 1998 májusától jelenlegi helyén, a főváros közelében fekvő Fairfaxben fogadja a látogatókat.

2010-ben nyílt meg a neves fegyvergyűjtő, *Robert E. Petersen* galériája. Petersen özvegye, férje végakarátának megfelelően, a múzeumra hagyta kivételesen gazdag gyűjteményét. A kiállítás több mint tíz vitrinben mutatja be a bőkezű hagyományozó hagyatékát. Külön vitrint kapott a világ leggazdagabb forgócsöves Gatlinggéppuska-gyűjteménye. Láthatóak a brit fegyverkereskedelem legszebb darabjai, a gondosan gyártott kétsövű vadászpuskák, az 1835-ben alapított világhírű brit Holland & Holland cég, valamint a Westley Richard & Company Ltd. fegyverei. Ebben a galé-

riában számos érdekesség is található, többek között látható Göring vadászpuskája és Kennedy elnök Coltja is. Diszdobozos páros pisztolyok és kitűnően gravírozott fegyverek is található a gyűjteményben.

A múzeum többi tárlata mintegy tizenhárom helyen tárja a látogatók elé tárgyait. Az *Öreg fegyverek az Újvilágban* nevet viselő kiállításrészben a Mayflowerön áthozott fegyvertípusok, illetve a Jamestownban és a többi környező korai településen használt fegyverek láthatók. Az *Út az amerikai szabadsághoz* című tematika az amerikai forradalom fegyvereit, a papírtöltény megjelenését, a franciákkal és az indiánokkal vívott háborúk eszközeit mutatja be. A *Nagyság kezdetei* részben a fegyvergyártás kezdeteiről, műszaki feltételeinek megteremtéséről, a milíciák felfegyverzésének fejlődéséről látható emlékműanyag. Az *Új köztársaság fejlődése* egy fegyverkészítő műhelyt jelenít meg, amelyben sima csövű fegyvereket állítottak elő. Láthatók azok az instrumentumok is, amelyeket 1812-ben, a brit–amerikai háború idején használtak. Kiállították azokat a lőfegyvereket is, amelyekkel a Texas csatlakozása után kitört mexikói háborúban harcoltak.

Az *ország kettészakadása* részben a polgárháború fegyvereit mutatják be. Megtekinthetők az unionisták és a konföderációsok fegyverei, pisztolyok és karabélyok külön-külön vitrinekben. Érdekességnek számít a válltámaszos pisztoly, valamint a belga Le Mat gyártmányú revolver, amelynek két, huzagolás nélküli .38 és .44 ürméretű csövét egymás felett helyezték el. Megismerhető itt az északiak fegyvergyártási kultúrája, valamint megtekinthetők a polgárháború alatt importált fegyverek is.

Az *Amerikai Nyugat* címet viselő gyűjtemény egyik vitrinében a bölényvadászok fegyvereit láthatjuk. Megtekinthetők a hírességek, Buffalo Bill, Annie Oakley, Jesse James fegyverei, míg egy következő tárló a korabeli Colt és Winchester típusokat mutatja be. Itt



A gyűjtemény egy részlete

állították ki az őslakos indiánok által használt tüzfegyvereket is.

Az *Új fejlődési szakasz* elnevezésű kiállítási rész a fegyvergyártás robbanásszerű fejlődésének relikviáit látatja. Két vitrinben tekinthetők meg a Nemzeti Gárda Camp Perry kiképzőtáborában (New Jersey állam) használt fegyverei. A látogatók megismerhetik a korai céllövőfegyvereket is.

Az *Amerika feljövőben* nevet kapott tematika valójában az első világháborúval foglalkozik. Az egyik vitrin a szövetségesek (antant) fegyvereit mutatja be. Az Egyesült Államokban alkalmazott fegyverek közül többek között látható a US Springfield M 1903 .30 ürméretű puska, a US Colt M öntöltő pisztoly .45 és a Colt M 1914 géppuska .30 ürmérettel, továbbá számos US Remington, Winchester, North American mintájú pisztoly és puska. Különlegességnek számít egy 1909-ben gyártott brit .303 ürméretű, hosszú hátrasiklásos Farquha-Hill golyószóró is. A brit csapatok egyik jellemző fegyvere a .303 ürméretű ismétlőpuska volt. A francia fegyverek közül több Lebel-puska változata látható. A Magyarországon jól ismert 7,62 mm ürméretű 1891M Moszin–Nagant középágytáras puska mellett különlegesség az orosz hadseregben használt Winchester Russian Contract Model 1895. Látható volt a Pedersen-féle „csodafegyver” is, amely az 1903 M .30 ürméretű Springfield ismétlőpuska kezelését önműködővé tette.

A központi hatalmak lőfegyverei közül több Mauser-változat is látható. A magyar látogató örömmel fedezi fel a 11 mm űrméretű 1867M Werndl-puskát és az 1895M 8 mm űrméretű Steyr-ismétlőkarabélyt. A fegyvert ismétlőpuska, ismétlőkarabély és ismétlőkurtály változatokban gyártották, mindet 8 mm űrmérettel. A fegyvercsalád közismert neve a Mannlicher volt. Az első világháború érdekes fegyverének számít a harcok megjelenése után, 1917 körül kifejlesztett villaállványos, Mauser gyártmányú páncéltörő puska. Az egylövetű fegyver hossza 1690 mm, tömege 18,5 kg volt. A nagy torkolati sebességgel (805 m/s) kilőtt 13,2 mm-es lövedék hatásos fegyvernek bizonyult az antant korai harcokjainak ellen. A kiállítási részen egy első világháborús kiépített fedezék-dioráma is látható.

A *Mindig éber*en nevű tematika a második világháború eseményeinek a fegyvereivel kezdődik, majd Koreával, Vietnammal és a Sivatagi Vihar hadműveleteivel folytatódik. Itt láthatók a nagy fegyverfejlesztők, Browning, Thompson, Garand és Ruger típusai is. A második világháborús résznél elkülönített tárlóban, a harci események tükrében helyezték el a tengelyhatalmak, valamint az Egyesült Államok fegyvereit. A német fegyverek tekintetében számos Mauser-változat található. Köztük az első világháborúban is használt híres M 98k, valamint egy 1932M Mauser pisztoly is, amelynek fatokja válltámaszul szolgált. Vannak olasz Beretta és Brescia gyártmányú fegyverek, de itt kaptak helyet a cseh típusok, a lengyel Radom által gyártott eszközök, és a magyar fegyvergyár 37M pisztolya is. Japán fegyverei közül látható a Type 14 Nambu pisztoly is. Található még itt több brit gyártmányú Enfield-pisztoly és -puska, valamint dzsungelharca szánt karabély is. Az amerikai vitrinben számos Smith & Wesson pisztolyt állítottak ki, valamint különböző Springfield-fegyvermodelleket, amelyek közül a legismertebb a .30 űrméretű öntöltő M1 Garand volt. Egy második világháborús dioráma is látható korabeli fegyverekkel. A sok ismert fegyver között látható a híres német 7,62 mm űrméretű MG42 típusú géppuska, amelyet nagy tűzsebessége miatt villám-géppuskának hívtak. Kiállították az



A kiállított fegyverek révén végigkövethető az Egyesült Államok története

1928-ban megjelent, .45 űrméretű, 50 töltényes csigatárral tüzelő Thompson-géppisztolyt is. Gyártása a második világháború alatt szűnt meg. Az amerikai hadsereg ezt a fegyvert a szintén .45 űrméretű M3 típusal váltotta fel.

A koreai háború szárazföldi csatáit szinte a második világháború eszközeivel vívták meg. Számos, abból az időből származó fegyver látható a múzeumban. A vietnami háborúban és az iraki konfliktus során már megjelentek a mai korszerű lövészfegyverek. A jellegzetes példája ennek az amerikai M16, amelynek több változata is ismert. Látható a szovjet Dragunov öntöltő puska és az osztrák AUG is.

Ebben a tárlatrészen számos híres ember lőfegyvere is megtekinthető, többek között Napóleon gazdagon díszített kétsövű 20-as kovás puskája, amelyet egyik tábornokának ajándékozott, valamint Eisenhower elnök Winchester M21 típusú kétsövű, 1950 körül gyártott vadászpuskája, művészi gravírozással, amelyen még a tábornoki öt csillag és a DDE monogram is ott van.



Walter Weaver emlékvitrinje

A *Szórakozás* című részben 1950-es évek tipikus amerikai gyerekszoba-bereendezése látható; a játékfegyverekből kiteszik, hogy a fegyverek iránti érdeklődés már a gyerekkortól megfigyelhető.

A *kézifegyver-hagyományok napjainkban* rész a sportlövészet hagyományait és eredményeit mutatja be. Több vitrinben láthatók az olimpiai és világbajnokságok relikviái is. Trap-, skeet- és más sportlövészeti ágazatok eredményeit is megtekinthetjük. Az állami rendészeti szervek által használt fegyvereket is bemutatják. Az első ilyen relikvia a World Trade Center romjai között megtalált revolver, amely Walter Weaver rendőrtiszté volt.

Számos nagyobb vad lelovására kifejlesztett fegyver is látható a gyűjteményben, az afrikai szafarivadászatokra kialakított puskákkal egyetemben. Számos Browning-változat látható itt a sportpuskáktól kezdve a távcsöves és öntöltő változatokig. A *William B. Ruger galéria* különös egyedi gyűjteményekből származó fegyvereket mutat be. Megtekinthető a *Hollywood fegyverei* című kiállítás is, amely a különböző filmekben alkalmazott lőfegyvereket mutatja be.

Az esztétikusan elkészített tárlatok maradandó élményt jelenthetnek katonáknak, rendőröknek, vadászoknak, sportlövőknek és mindenki másnak is, aki szereti a fegyvereket.

Amaczi Viktor ny. alezredes
Fotók: A szerző felvételei

HATÁRVÉDELEM – EGY ÉJSZAKA A VÉGEKEN

Az ismert migrációs események miatt Magyarország déli határszakaszán – a katonák szorgos keze munkája nyomán – ideiglenes biztonsági határzár (IBH) épült. Az IBH megépítését követően a Magyar Honvédség katonái – a Belügyminisztérium alárendeltségébe tartozó erőkkel közösen – annak őrzés-védelmét látják el. Ez egy kötött formájú éles harcfelelet, békeidőben. A közös járőr szolgálata alatt teljes felelősséggel működik. A migrációs válságkezelési feladatokban a honvédség összes alakulata valamilyen formában részt vesz. Az állomány munkájának eredményeiről a médiában szinte nap mint nap hallhatunk. Az alábbi beszámoló, személyes tapasztalataim alapján, a határvédelemben részt vevők hétköznapijaiba enged bepillantást.

Az esti szolgálatba induló állomány az eligazítást követően, a szabályzatban meghatározottak alapján teherautóra száll, a szektorparancsnok a vezető mellett foglal helyet; felbőg az Ural motorja, majd a jármű elhagyja a tábor – az esti sötétségben a kijelölt határszakaszra (szolgálati helyre) indul. A váltást követően a szolgálat a kerítés melletti kavicsos manőverúton, fokozott figyelemmel megkezdí a járőrözést a meghatározott szakaszon. A környéken csend honol, csak a távoli faluból hallatszanak hangfoszlányok.



Éjszakai szolgálat a határon

Fotó: Honvéd Vezérkar

Az éjszaka különösen sötét. A nyugat felől száguldó esőfelhők tompítják a csillagok és a holdsarló fényét. Lassan telik az idő. Éjfél körül Mercedes teherjárom érkezik forró teával, ami igen jólesik a hideg éjszakában.

Hajnali két óráig nem történik említésre méltó esemény, amikor a csendet megtörve, egyszer csak igen halk kattanásokat, zörgést hall a járőr. Ez gyanút kelt. Úgy tűnik, gondolja, hivatalan vendégek érkeztek az országba. „Olyan, mintha vágnák a kerítést”, mondja a járőrparancsnok a beosztottjának. A zaj a hátuk mögül hallatszik, a közeli bozótosból. Azonnal megállnak és a kezükben lévő lámpával megvilágítják a terepet. Feltűnnek a határsértők, akik a határozott felszólításra megállnak. A járőrparancsnok közben

rádióján jelenti az eseményt, és néhány perc múlva érkezik is a segítség. Később kiderül, hogy a határ túloldalán, a bozótosban bújtak meg a határsértők, majd az éjszakai sötétségben drótvágó ollóval átvágták az ideiglenes biztonsági határzárát és átbújtak a keletkezett résen. Ezúttal is sikertelen volt az akció, mert a határt őrzők fokozott figyelemmel látták el szolgálatukat. A megrongált kerítést még az éjszaka folyamán kijavítják, hogy ismét betöltse eredeti funkcióját.

A hajnali derengés lassan megbontja a sűrűséget, s a ködben egyre élebben rajzolódni ki az útszéli fák. A szolgálat a végéhez közeledik, további esemény nem várható.

Surányi Barnabás
zászlós

TÉLEN, LENT DÉLEN

Itt van a tél, bizony, itt van újra. Bosznia-Hercegovina északnyugati térségében Für Iván főtörzsrörmester a téli hidegben, dacolva a kezdődő hóeséssel, az Una kantonban, Ostrožac településen található vár előtt lapozgatja a Honvéd Altiszti Folyóirat egyik korábbi, szintén a téli időszakban megjelent példányát. A 16. században, gótikus stílusban épült erősséget – Bosznia-Hercegovina 1878-as megszállását követően – a Habsburg-család birtokolta mintegy negyven éven át. Napjainkban a ritkaságnak tekinthető történelmi hagyaték kedvelt idegenforgalmi célpont, valamint kulturális programoknak ad otthont.

Szöveg és kép:
dr. Murinkó Attila alezredes



PETŐFIRE EMLÉKEZTEK

Petőfi Sándor (1823–1849) a legnagyobb magyar költők egyike, az 1848–49. évi forradalom és szabadságharc egyik meghatározó személyisége.

A költő születésének 150. évfordulója emlékére 3 címléteből álló bélyegsorozatot bocsátottak forgalomba 1972. december 30-án. A sorozat darabjainak árusítását 1973. december 31-ével szüntette meg a posta.

A bélyegképek azonos elrendezésűek. A belső, változó bélyegképeket hármast vonalú vékony keret övezi. Felelet „Petőfi Sándor születésének 150. évfordulója”, alul az 1 és 3 forintos címlétnél, díszített szegélyléc alatt, a 2 forintos címlétnél a keret alatt „Magyar Posta” felirat olvasható. Az értékjelzések a bal felső, illetve a jobb alsó sarokban helyezkednek el. A 2 forintos címléte szegélyléc-díszítése két oldalon látható.

A bélyegképek álló téglalap alakúak, teljes méretük 36×45 mm. Nyomták a pénzjegynyomdában, egyszínű réznyomással.

Surányi Barnabás zászlós

Felhasznált irodalom:

A magyar bélyegek monográfiája. VII. kötet.
Közlékedési Dokumentációs Vállalat, 1981, 406–407.
Új magyar lexikon. 5. kötet, MF-R.
Akadémiai Kiadó, 1961, 421–423.



Az egyes bélyegképek ábrái:
Az 1 forintos címléte azt a jelenetet ábrázolja, amikor Petőfi a Nemzeti dalt a Pilvax kávéházban elszavalja.
A 2 forintos címléte Petőfi portréja látható.
A 3 forintos címléte csatajelenet közben ábrázolja a költőt és katonát.

HUMOR

Végre!

Megszólal a századtörzs telefonja, az írkok veszi fel:

- Halló, tessék, 2. század.
- Jó napot kívánok, Kovács zászlóssal szeretnék beszélni!
- Már megint maga az? Ötször megmondtam már, hogy tegnap nyugdíjba ment!!!
- Tudom, tudom, de olyan jó hallani...

Örök bajnok

A dandár sportbajnokát magas lázzal viszik be a gyengélkedőre. A felcserhölgy megméri a lázát, majd odaadja a lázmérőt az orvosnak.

- Mennyi a lázam, doktor úr? – kérdezi a katona.
- 39,5 fok.
- Az sok?
- Nagyon!
- Értem. És mennyi a dandárcsúcs?

Összefogás

Két nyaraló katona véletlenül egymásnak ütközik a honvédüdülő strandján.

– Jaj, bocsánat! – szabadkozik az egyik –, elvesztettem a feleségemet és őt keresem!

- Ugyan, semmi gond, én is pont azt teszem. A magáé hogy néz ki?
- Magas, szőke, hosszú combokkal, jó mellekkel és kék szemekkel. És a magáé?
- Hagyjuk, tudja mit? Inkább keressük a magáét!

Baj van

Az öreg zászlós hazamegy, ám nagyon nyugtalannak tűnik. A felesége meg is kérdezi:

- Lajos, mi a baj?
- Az orvos azt mondta, hogy most már mindennap be kell vennem egy tablettát életem végéig.
- És? Sok embernek kell tablettát szednie egész életében!
- Értem én, de csak négy szem tablettát adott...

Megoldva...

A gyakorlatlan részt vevő szakasz egy folyóhoz ér, amelyen át kellene kelniük. Tekintve, hogy hidat vagy gázlót sehol nem találnak, a hadnagy tanácsatosan méregeti a térképet, amikor a

túlparton megérkezik egy másik szakasz. Kihasználva az alkalmat, átkiabál a másik szakaszparancsnoknak:

- Hahóóóó! Hogyan lehet átjutni a másik partra?
- Mire a válasz:
- Minek? Hiszen mátt ott vagytok!!!

Nem megy...

Két baka barkochbázik:

- Férfi?
- Igen.
- Fekete haja van?
- Igen.
- Szemüveges?
- Igen.
- Az én rajomban szolgál?
- Igen.
- Rákérdezhetek?
- Igen.
- Ki az?

Kockagurítók

A katonaság olyan hely, ahol ami kerek azt a hátukon cipelik, ami kocka, azt meg gurítják. A kockát is azért gurítják, hogy lekopjanak az élei, kerek legyen, és lehessen cipelni.

B. ZS.

TÖRTÉNELMI VISSZATEKINTÉS

A forradalom és szabadságharc téli hadjáratára emlékezünk



Kápolna község keleti határán, a 3-as számú főútvonalon Eger felé haladva, az út jobb oldalán található a közel kéthektáros történelmi emlékpark. A park fái között három emlékmű bújik meg. A magyarság bejövételének ezeréves évfordulóján, 1896-ban állították fel az első, ma már műemlék jellegű vasöntvény emlékművet: „A hazáért a kápolnai csatában, 1849. feb: 26 és 27-én elvérzett honvédek emlékére.” (1. kép) A park keleti szegletében lévő, szintén évfordulás emlékmű (2. kép) az 1848–49-es forradalom és szabadságharc után 100 évvel készült. Az alkotó a kifeszített cellarácsokkal, a láncon lógó bilincsmaradványokkal a börtönből kiszabadítottakra emlékezik, egyben a szabadság szellemének diadalát fejezi ki.



A forradalom és szabadságharc kimenetelének meghatározó eseménye volt a kápolnai csata, melyet Than Mór örökített meg jól ismert festményén. A kápolnai csatában 1849. február 26–27-én a magyar honvédsereg nem szenvedett vereséget, bár a csatát a császári és királyi csapatok kezén maradt, amelyek nem aknázták ki a helyzetet, és visszavonultak Budára. Egyes vélemények szerint a szabadságharc egyetlen kétnapos ütközetének mérlege valójában az „eldöntetlen” felé hajlott, hiszen egyik fél sem érte el stratégiai célját. A település központjában elhelyezett műalkotáson Than Mór festménye elevenedik meg, emléket állítva a hős honvédeknek (3–4. kép).

Szöveg és fotó: dr. Murinkó Attila alezredes

